

De stal voor het familiebedrijf van Stalbouw.nl

EENVOUD MET COM FORT kan samengaan

Eric van den Hengel ontwerpt een stal voor een familiebedrijf dat beschikt over een verouderde, maar oerdegelijke stal van dertig jaar oud. De oude stal heeft 50 koeplaatsen voor tegenwoordig 60 koeien. De familie streeft ernaar om in de komende vijf jaar geleidelijk door te groeien naar 100 koeien, maar wil geen vreemd personeel op het bedrijf. Zij wil het werk in de stal zelf rondzetten. De nieuwe stal moet eenvoudig zijn, zo goedkoop mogelijk, en daarnaast veel comfort bieden aan de koeien. Dat laatste komt de productieresultaten ten goede.

1 Ontwerp

Hoewel verder doorgroeien in de toekomst voor deze veehouder nu niet aan de orde is, houdt Eric van den Hengel hiermee toch rekening. Hij ontwerpt de kap en stalindeling zodanig, dat een verdubbeling van de stal in de toekomst mogelijk is. Voor de bouwkosten maakt het geen verschil.

2 Onderbouw

De stal krijgt geen onderkeldering, waardoor flink bespaard wordt op de kosten van de onderbouw. De mest wordt met een mestschuif naar de opslag achter de stal getransporteerd. Verder worden de boxen met de trekker ingestrooid met een dik pakket strooisel. Diepstrooiselboxen houden de bouwkosten lager en geven bovendien veel koecomfort. De extra arbeid neemt de veehouder voor lief.

3 Wanden en licht

Door de open zijwanden (met lichtdoorlatende gordijnen) komt veel daglicht naar binnen. Lampen geven extra licht in donkere tijden. Doordat de stal relatief smal is, kan worden bespaard op een lichtstraat in de nok.

4 Dak

Het dak is geïsoleerd om in hete perioden de warmte buiten te houden. Voor deze investering zijn er fiscale subsidie-mogelijkheden.

5 Melkstal

Van den Hengel kiest voor een traditionele melkstal. In de eerste jaren zal de veehouder nog toekunnen met een 2x 8 stands melkstal. Later zijn 2x 10 standen gewenst. Met deze uitbreiding is in het ontwerp rekening gehouden. De melkstal is uitgerust met een eenvoudige mogelijkheid van diersselectie. Geavanceerdere automatisering wordt te duur. Ook melkrobots zijn te duur voor deze veehouder. Aanvankelijk zou dit bedrijf met één robot kunnen volstaan, maar al bij de eerste groeistap is een tweede robot nodig en dat maakt het melken

meteen een stuk duurder dan met een traditionele melkstal.

6 Melkkoeien en jongvee

De koeien krijgen weidegang, zodat emissiearme bouw niet nodig is. Het jongvee verhuist naar de gerenoveerde oude melkveestal. Het melkvee wordt in één groep gehouden.

7 Ruim strohok

Het strohok voor de zorgkoeien en opstartgroep ligt op korte afstand van de melkstal, zodat de koeien niet ver hoeven lopen. De bodem bestaat uit een

dikke laag zand met daarop een laagje stro, wat de dieren veel grip geeft.

8 Voeren

Aan het voerhek is plek voor 70 koeien. Over vijf jaar (bij 100 koeien) kunnen de dieren niet meer allemaal gelijktijdig vreten. De komende jaren wordt nog gevoerd met de blokkendoseerwagen, maar zodra er overbezetting aan het voerhek ontstaat, wordt overgestapt op de voermengwagen. Die moet ervoor zorgen dat er continu voer in de gewenste mix beschikbaar is. <

Nota

Bouwkosten	€ 350.000
Stalinrichting	€ 40.000
Melkinstallatie en installatietechniek	€ 125.000
Totaal	€ 515.000
<i>Kosten per dierplaats</i>	<i>€ 5.150</i>

Keuzes maken

Hoe richt ik de stal in? Voor welk melksysteem kies ik? Waar komt het jongvee? De redactie van 'Groeiën 2009' vroeg de ervaren stalontwerper Eric van den Hengel (projectleider bij Stalbouw.nl) naar zijn keuzes. Van den Hengel ontwierp twee melkveestallen: een voor een familiebedrijf (zonder personeel) en een voor het grotere bedrijf (met personeel). De voorwaarden die de redactie van Groeiën 2009 aan de ontwerpen stelde, waren: de veehouder moet jaren met de stal voort kunnen, er moet op de kosten worden gelet en het ontwerp moet realistisch en (bijna) praktisch zijn.

